Lietas Nr. 11520098406
Lietas arhīva Nr. SKK-J-0517-15

LĒMUMS

Rīgā 2015.gada 29.oktobrī

Latvijas Republikas Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis P.Dzalbe,
tiesnese A.Nusberga,
tiesnese A.Poļakova

izskatīja krimināllietu rakstveida procesā sakarā ar notiesātās /A.M./ uzdevumā iesniegto advokātes Anitas Mazures pieteikumu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā par Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2007.gada 25.oktobra spriedumu
/A.M./, /personas kods/,
atzīta par vainīgu Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīta ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /A.M./ notiesāta ar brīvības atņemšanas sodu nosacīti ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem.
/I.C./ un /A.A./ kompensācijas pieteikumi atstāti bez izskatīšanas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatēts, ka /A.M./, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā nodarīja cietušajiem /I.C./ un /A.A./ smagus miesas bojājumus.
/A.M./ noziedzīgais nodarījums kvalificēts pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 9.janvāra spriedumu Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2007.gada 25.oktobra spriedums atcelts daļā par cietušo /I.C./ un /A.A./ pieteikto kaitējuma kompensāciju atstāšanu bez izskatīšanas. Lieta šajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.
Pārējā daļā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2007.gada 25.oktobra spriedums atstāts negrozīts.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedumu /A.A./ kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināts daļēji. No /A.M./ /A.A./ labā piedzīta kaitējuma kompensācija 16987,97 *euro* (11939,21 latu) apmērā.
/I.C./ kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināts. No /A.M./ /I.C./ labā piedzīta kaitējuma kompensācija 16712,85 *euro* (11745,86 latu) apmērā un tiesvedības izdevumi 155,09 *euro* (109 latu) apmērā.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumu Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedums atcelts daļā par kaitējuma kompensācijām.
No /A.M./ /A.A./ labā piedzīta kaitējuma kompensācija 16060,75 *euro* (11287,56 latu) apmērā.
No /A.M./ /I.C./ labā piedzīta kaitējuma kompensācijas 16204,23 *euro* (11388,40 latu) apmērā.
Daļā par tiesvedības izdevumu 155,09 *euro* (109 latu) apmērā piedziņu Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedums atstāts negrozīts.

Ar Augstākās tiesas tiesneša 2009.gada 21.janvāra lēmumu atteikts pārbaudīt nolēmuma tiesiskumu kasācijas kārtībā.

Notiesātās /A.M./ uzdevumā advokāte A.Mazure iesniegusi pieteikumu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā, kurā lūdz „izskatīt no jauna Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2008.gada 8.decembra spriedumu lietā Nr. 11520098406; KA04-743-08/26, daļā par piedzītām morālā kaitējuma kompensācijām". Pieteikumā izteikts lūgums apturēt sprieduma izpildi līdz tā jaunai izskatīšanai.
Pamatojot lūgumu par Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra sprieduma apturēšanu, zvērināta advokāte A.Mazure norāda, ka 2009.gada 4.martā Rīgas apgabaltiesa ir izsniegusi izpildu rakstu par parāda piedziņu 15570,19 *euro* apmērā no /A.M./ /A.A./ labā. Piedziņa tiek vērsta uz notiesātās /A.M./ vienīgo mājokli, kas ir viņas un viņas vīra kopīpašums, tādējādi netieši apdraudot arī viņas vīra /A.M./ tiesības uz īpašumu. Turklāt šis

dzīvoklis ir vienīgā dzīvesvieta sešām personām, no kurām divas ir mazgadīgas un viena ir invalīde, tādējādi apdraudot notiesātās mazbērnu tiesības uz mājokli un pajumti. Papildus pieteikumā norādīts uz SIA /Nosaukums/paziņojumu par zaudējumu atmaksu par kopējo summu 13415,54 *euro*, kas ir biedrības /Nosaukums A/zaudējumi saistībā ar 2006.gada 25.septembrī notikušo ceļu satiksmes negadījumu. Pieteikumā norādīts, ka nav izprotams, uz kāda pamata no notiesātās tiek pieprasīta it kā nodarīto zaudējumu summa, kas 7,5 reizes pārsniedz cietušajiem izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību, turklāt ņemot vērā, ka /A.M./ bija spēkā obligātā civiltiesiskā apdrošināšana.

Pieteikumā tiek citēts Krimināllikuma 1.pants un norādīts, ka ar apelācijas instances tiesas spriedumā noteiktajām pārmērīgajām morālā kaitējuma kompensācijām netieši tiek sodīti visi notiesātās ģimenes locekļi, kas ir pretēji kriminālprocesa pamatprincipiem. Turklāt pirmās instances tiesa un apelācijas instances tiesa nav ņēmušas vērā notiesātās ģimenes trūcīgo stāvokli, kā arī faktu, ka notiesātā neizvairījās no uzliktā pienākuma izpildes un atbilstoši saviem ieņēmumiem veica ikmēneša maksājumus cietušajiem, tas ir, ik mēnesi no notiesātās pensijas tika veikti ieturējumi cietušo labā, tāpat cietušā /A.A./ labā tika apķīlāts un izsolē pārdots notiesātai piederošais transportlīdzeklis.

Pieteikumā norādīts, ka, ievērojot judikatūras atziņas par morālā kaitējuma atlīdzināšanu kriminālprocesā, uzskatāms, ka ar apelācijas instances tiesas spriedumu noteiktās morālā kaitējuma kompensācijas cietušajiem kopumā 29168,87 *euro* (20500 lati) ir nesamērīgas un divas reizes pārsniedz tiesu praksē nostiprināto maksimālo slieksni morālā kaitējuma atlīdzības summai par noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā. Augstākās tiesas 2010./2011.gada tiesu prakses apkopojumā „Par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" 3.pielikumā noteikts, ka, „ņemot vērā tiesu praksi, samērojamību, virs speciālajos likumos paredzētajām summām tiesas varētu piedzīt šādas morālā kaitējuma summas par atsevišķiem noziedzīgiem nodarījumiem – KL 260.p.II.d. (smagi m.b.) – Ls 2000-5000". Pieteikumā norādīts, ka, „vadoties no analoģijas", uzskatāms, ka „tiesu praksei līdzīgi kā likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ir atpakaļejošs spēks". Papildus pieteikumā norādīts, ka „līdzīga atziņa ir ietverta arī minētajā tiesu prakses apkopojumā, proti, „izlemjot jautājumu par morālās kaitējuma kompensācijas apmēru, tāpat jāvadās no cilvēktiesību un kriminālprocesa principiem, kā arī tiesu prakses citos, jo sevišķi – salīdzināmos gadījumos, kad atlīdzinājumam pēc iespējas ir jābūt līdzīgam'". Minētais ir pamats izskatīt no jauna apelācijas instances tiesas spriedumu daļā par noteiktajām morālā kaitējuma kompensācijām.

Pieteikumā norādīts, ka pirmās instances un apelācijas instances tiesa pienācīgi neizvērtēja Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā norādītos kompensācijas apmēra noteikšanas kritērijus. No Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 18.septembra lēmuma lietā Nr. SKK-406/2012 izriet, ka „Kriminālprocesa likuma 352.pantā noteikti kritēriji, kurus izvērtējot, tiesa nosaka atbilstošu kompensācijas apmēru gan attiecībā uz materiālo, gan morālo kaitējumu. Nevienam no šiem kritērijiem nav lielāka svara kā citiem, tie vērtējami kopsakarā viens ar otru".

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedumā nav veikta cietušo pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju detalizēta un objektīva izvērtēšana, tajā ir tikai atsauce uz cietušo motīviem un formāla atsauce uz Kriminālprocesa likuma 352.pantu. Savukārt Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumā nepamatoti norādīts, ka, izvērtējot kaitējuma kompensāciju pieteikumus, pirmās instances tiesa ir vērtējusi arī /A.M./ materiālo un veselības stāvokli. Šāds apelācijas instances tiesas atzinums ir „pretējs esošajām atziņām par morālā kaitējuma atlīdzības būtību". Pieteikumā ietverta atsauce uz Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 4.februāra lēmumu lietā Nr. SKK-8/2010, kurā norādīts, ka, lemjot par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, jāievēro samērīguma princips un tas, ka morālā kaitējuma kompensācija ir tikai viens no kompensācijas veidiem un neaizstāj cietušā mantai un veselībai nodarīto kaitējumu. Abu instanču tiesas spriedumos neko nav norādījušas par notiesātās materiālo stāvokli.

Pieteikumā izteikts viedoklis, ka, apmierinot cietušo pieprasīto kompensācijas apmēru, abu instanču tiesas nav vadījušās no Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā uzskaitītajiem kritērijiem. No apelācijas instances tiesas sprieduma nav skaidrs, kādēļ tiesa secinājusi, ka pieteikto kompensāciju apmērs ir samērīgs. Morālā kaitējuma kompensācijai ir jābūt samērīgai un taisnīgai, tostarp pienācīgi izvērtētai, jo tiesa ir tā, kas nosaka kompensācijas apmēru, taču abu instanču tiesas pienācīgi, tas ir, vispusīgi un objektīvi, stingri pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmo daļu, neizvērtēja cietušo pieprasītās kompensācijas apmēru par morālo kaitējumu. No Augstākās tiesas 2010./2011.gada tiesu prakses apkopojuma „Par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" izriet, ka „tiesa nedrīkst aprobežoties tikai ar šo apstākļu uzskaitījumu un norādi, ka tie pie kompensācijas apmēra noteikšanas ņemti vērā, bet šie apstākļi katrā konkrētā gadījumā izvērtējami, norādot, kā tie ir ietekmējuši lēmumu par kompensācijas apmēru", turklāt apkopojumā norādīts, ka tiesas pamatojums par atlīdzinājuma atbilstīgumu ir būtisks, lai ikviens varētu pārliecināties par tiesas nolēmuma tiesiskumu. Pieteikumā norādīts, ka kompensācijas apmērs par morālo kaitējumu tika vērtēts nevis atsevišķi, bet kopumā ar mantiskajiem zaudējumiem. Ar šādām nesamērīgām morālā kaitējuma kompensācijām netiek sasniegts Kriminālprocesa likuma mērķis – krimināltiesisko attiecību taisnīgs noregulējums.

Par minēto pieteikumu cietušā /A.A./ pārstāve /I.C./ un cietusī /I.C./ iesnieguši iebildumus (iebildumi nosaukti par atsauksmēm), kuros lūgts atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumu, bet notiesātās /A.M./ uzdevumā iesniegto advokātes Anitas Mazures pieteikumu noraidīt.

Cietušā /A.A./ pārstāve /I.C./ norāda uz cietušo gūtajiem smagajiem miesas bojājumiem un viņiem nodarītajām fiziskajām un garīgajām ciešanām. /I.C./ analizē pieteikumā norādītos argumentus par iespējamo notiesātās vīra un mazbērna tiesību aizskārumu un norāda, ka šie argumenti nav atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Papildus iebildumos norādīts, ka laikā, kad tika pieņemti tiesu spriedumi konkrētajā lietā, nebija veikts Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums „Par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā", turklāt nepamatota un neatbilstoša tiesību normām ir norāde par tiesu prakses apkopojumā izdarīto secinājumu piemērošanu ar atpakaļejošu spēku un pēc analoģijas. Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumā izteiktie secinājumi par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru ir atzīstami par atbilstošiem Kriminālprocesa likuma prasībām, tostarp Kriminālprocesa likuma 1.panta, 350.panta pirmās daļas, 352.panta pirmās daļas prasībām.

Attiecībā uz AAS /Nosaukums B/ prasījumu par zaudējumu piedziņu no notiesātās, cietušā /A.A./ pārstāve norāda, ka notiesātajai ir iespējams to

apstrīdēt civilās tiesvedības kārtībā, ievērojot Civilprocesa likumu, nevis jāvēršas ar pieteikumu tiesā Krimināprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā.

Cietusī /I.C./ iebildumos norāda, ka pievienojas cietušā /A.A./ pārstāves /I.C./ iebildumiem un tajos norādītajiem argumentiem.

Augstākā tiesa atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedums atstājams negrozīts, bet notiesātās /A.M./ uzdevumā iesniegtais advokātes A.Mazures pieteikums Krimināprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā noraidāms.

Augstākā tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi pieteikumā norādītos Krimināprocesa likuma normu pārkāpumus.

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 23.pantu krimināllietās tiesu spriež tiesa, tiesas sēdēs izskatot un izlemjot pret personu celto apsūdzību pamatotību, attaisnojot nevainīgas personas vai arī atzīstot personas par vainīgām noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un nosakot valsts institūcijām un personām obligāti izpildāmu krimināltiesisko attiecību noregulējumu, kas, ja nepieciešams, realizējams piespiedu kārtā.

Atbilstoši Krimināprocesa likuma 569.panta trešajai daļai kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Krimināprocesa likuma 1.panta noteic, ka Krimināprocesa likuma mērķis ir noteikt tādu krimināprocesa kārtību, kas nodrošina efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu bez neattaisnotas iejaukšanās personas dzīvē.

No Krimināprocesa likuma 22.panta izriet, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Krimināprocesa likuma 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt šā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Krimināprocesa likuma 352.pants attiecas uz kompensācijas apmēru un tā noteikšanu. Šā panta pirmajā daļā uzskaitīti kritēriji, kurus tiesa izvērtē, nosakot kompensācijas apmēru, proti, tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā:

1) radīto mantisko zaudējumu apmēru;

2) noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu;

3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;

4) morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu;

5) psihiskas traumas.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta pirmo daļu katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Savukārt šā panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Šā panta trešajā daļā noteikts, ka, ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Kā redzams no Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta sprieduma, pirmās instances tiesa izvērtējusi cietušo /A.A./ un /I.C./ iesniegtos kaitējuma kompensāciju, tostarp morālā kaitējuma, pieteikumus. Šajos pieteikumos cietušie /A.A./ un /I.C./ bija norādījuši viņiem radīto materiālo un morālo kaitējumu un atsaukušies uz Krimināprocesa likuma 1., 22., 350., 351.pantu, Civillikuma 1635., 1770, 1779., 2347.pantu. Cietušo kaitējuma kompensācijas pieteikumos sniegts detalizēts viņiem radītā kaitējuma skaidrojums un pieprasītās kaitējuma kompensācijas apmēra pamatojums. Pirmās instances tiesa izvērtēja cietušo kaitējuma kompensāciju pieteikumos minēto pamatojumu un Krimināprocesa likuma un Civillikuma normas un atzina, ka tie apmierināmi pilnībā. Pirmās instances tiesa spriedumā arī secināja, ka /A.M./ zemo ienākumu līmeni raksturo Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa par ģimenes valsts pabalstu un valsts invaliditātes pensiju, algas nodokļu grāmatiņas izraksti un 2.invaliditātes grupas izziņa, bet tas neatbrīvo /A.M./ no atbildības par nozieguma rezultātā cietušajiem radīto kaitējumu un atlīdzību par to.

Par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedumu apsūdzētā /A.M./ bija iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā bija atsaukusies uz Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumiem Nr.331 un norādījusi, ka tiesa nepamatoti nebija izprasījusi apdrošināšanas kompānijas dokumentus par izmaksātajām summām cietušajiem un paskaidrojumus par šo summu aprēķināšanas kārtību.

Apelācijas instances tiesa izvērtēja iesniegto apelācijas sūdzību un atzina, ka Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2008.gada 21.augusta spriedums atceļams daļā par kaitējuma kompensāciju apmēriem un kompensācijas nosakāmas, ņemot vērā ziņas no apdrošinātāja par iespējamām zaudējumu izmaksām. Tādējādi apelācijas instances tiesa samazinājusi šajā daļā cietušajiem /A.A./ un /I.C./ pirmās instances tiesā noteikto kaitējuma kompensāciju apmērus. Augstākā tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa atzina, ka pirmās instances tiesa ir vērtējusi arī /A.M./ materiālo un veselības stāvokli un nonākusi pie secinājuma, ka tiešām ienākumu līmenis viņas ģimenei ir zems, bet tas nevar atbrīvot /A.M./ no atbildības par nozieguma rezultātā cietušajiem radīto kaitējumu un atlīdzību par to.

Apelācijas instance atzina, ka, lemjot jautājumu par kaitējuma atlīdzināšanu cietušajiem, pirmās instances tiesa pareizi pamatojusies uz Krimināprocesa likuma 1.,22.,350., 351.panta nosacījumiem, Civillikuma 1635., 2347. panta nosacījumiem, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18. pantu, Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumiem Nr.331., piedzenot kaitējumu no personas, kura ar noziedzīgu nodarījumu to radījusi, tas ir, no /A.M./, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Apelācijas instances tiesa atzina, ka konkrētajā lietā pieteikto kompensāciju apmērs ir samērīgs un apmierināms pilnībā.

Lai arī abu instanču tiesu spriedumos nav tiešas atsauces uz Krimināprocesa likuma 352.panta pirmo daļu, no tiem nepārprotami izriet, ka abu instanču tiesas ir izvērtējušas tajā minētos kritērijus kaitējuma kompensācijas apmēra noteikšanā.

Ievērojot norādīto, Augstākā tiesa konstatē, ka pieteikumā minētie argumenti šajā daļā ir izvērtēti gan pirmās instances tiesā, gan apelācijas instances tiesā un motivēti noraidīti. Kasācijas instances tiesai nav tiesiska pamata pārvērtēt šos abu instanču tiesu atzinumus. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo daļu kasācijas instances tiesa lietas faktiskos apstākļus nenoskaidro. Kasācijas instances tiesas kompetencē neietilpst arī to apstākļu jauna noskaidrošana un izvērtēšana, kas attiecas uz cietušajiem noteikto morālā kaitējuma kompensācijas apmēru. Kasācijas instances tiesa izvērtē, vai tiesa, nosakot kompensācijas apmēru, ir ievērojusi Kriminālprocesa likuma un citu tiesību aktu prasības. Augstākā tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa ir ievērojusi Kriminālprocesa likuma normas par kaitējuma atlīdzības apmēra noteikšanu.

Kasācijas instances tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā pieteikumā nepamatoti izdarītas atsauces uz Augstākās tiesas 2010.gada 4.februāra lēmumā lietā Nr. SKK-8/2010 un 2012.gada 18.septembra lēmumā lietā Nr. SKK-406/2013 izteiktajām atziņām, jo šajos lēmumos analizēti gadījumi ar citādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kas ir atšķirīgi no konkrētās lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem. Konkrētajā lietā tiesa nav devusi priekšroku kādam no Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā minētajiem kritērijiem vai acīmredzami pārkāpusi samērīguma principu.

Augstākā tiesa atzīst, ka pieteikumā nepamatoti norādīts uz Augstākās tiesas 2010./2011.gada tiesu prakses apkopojumu „Par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" un tajā izteikto atziņu piemērošanu šajā krimināllietā.

Krimināllikuma 5.pantā ir noteikts Krimināllikuma spēks laikā. Šā panta otrā daļa noteic, ka likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks, proti, tas attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms attiecīgā likuma spēkā stāšanās, kā arī uz personu, kura izcieš sodu vai izcietusi sodu, bet kurai saglabājusies sodāmība. Minētā atruna nepārprotami ir saistīta tikai ar Krimināllikuma piemērošanu laikā. Līdz ar to nav nekāda tiesiska pamata piemērot Krimināllikuma 5.panta otro daļu tiesu prakses apkopojumā izteiktajām atziņām. Savukārt Kriminālprocesa likuma 4.pants noteic Kriminālprocesa likuma spēku laikā, proti, kriminālprocesa kārtību nosaka tā kriminālprocesa tiesību norma, kura ir spēkā procesuālās darbības izdarīšanas brīdī.

Turklāt Augstākā tiesa atzīst par pamatotiem arī cietušā /A.A./ pārstāves /I.C./ argumentus, kas izteikti iebildumos pret pieteikumu.

Ievērojot minēto, Augstākā tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas būtu par pamatu apelācijas instances tiesas sprieduma atcelšanai vai grozīšanai, tiesas sprieduma izpildes apturēšanai.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587., 670., 671. un 672.pantu, Augstākā tiesa

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas 2008.gada 8.decembra spriedumu, bet notiesātās /A.M./ uzdevumā iesniegto advokātes Anitas Mazures pieteikumu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis P.Dzalbe

Tiesnese A.Nusberga

Tiesnese A.Poļakova